

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Clavdii Espencei Theologi Parisiensis De Evcharistia, Eivsque Adoratione, Libri Qvinque

Esponce, Claude d'

Parisiis, 1573

Cap. V. Eadem ad monachos deferri, & in vsum eorum seruari solita.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30397

sua gestum audiuisse, In Ricomagensi vico ciuitatis Ar-
 ueouæ, die festo S. Polycarpi martyris, lecta (eius) pas-
 sione, cū reliquis ex canone sacerdotali lectionibus, ad-
 ueniente tempore ad sacrificium offerendum, Diaconū *Turris sa-*
 accepta turre, in qua ministerium (vel potius mysteriū) *cramenta-*
 Dominici corporis habebatur, ferre cœpisse ad hostium, *ria.*
 ingressūque templum, vt eam altari superponeret, ela-
 psam de manu, in aëre latam, & sic ad aram accedentem,
 manu non potuisse assequi, quòd in conscientia, credo,
 pollutus esset, &c. Hic conicere est sacramentum in tem-
 plo confectum, in Episcopium, Episcopi domicilium, tē-
 plo vicinum in turricula aut arcula sacramentaria, mitti
 solitum, ibidemque asseruari, donec iterum die solenni
 ad publica mislarum solennia in basilicam referretur.
 Ferri autem & referri, haud opinor sine reuerentia soli-
 tam, & ferentium & spectantium.

*Eucharistia ad monachos delata, & in eorum
 usum asseruata. Cap. V.*

Evit & Eucharistiæ asseruandæ gestandæque
 occasio, monachorum quoque solitudo, vt
 hominum vbiq; olim potius quàm in oppi-
 dis, & nusquam magis quàm in desertis mo-
 rantium. Qui, cum laicorum pars essent ali-
 quandiu purissima, & alij rarius, sepius alij, quotidie qui-
 dam communicarent, conicere est presbyteros, quos illi *Euchari-*
 apud se ordinarios non habebant, aut aliunde, siue ex vi- *stia ad mo-*
 cinis vrbibus aut vicis proficiscētes, Eucharistiam prius *nachos de-*
 ibidem consecratam ad eos deportare fuisse solitos, aut *lata, & a-*
 ad monasteria profectos ibi conficere, & confectam so- *pud eos ser-*
 litariis illis pro suo cuique modo ac tempore vtendam, *nata.*
 ac proinde asseruandam relinquere. Palladius in vita Ab- *Cap. 9.*
 batis Or. Viris, ait, magnis mos est, nihil carnis admitte- *Euchari-*
 re, priusquam spiritale alimentū animæ tradiderint, hæc *stia ante*
 autem est Christi cōmūio. In vita Apollo Abbatis, Nos *omnem ci-*
 inquit, osculatus, lauit, orauit & hortatus est ad refectio- *bum quoti-*
 nem. Hoc autē faciebat omnibus fratribus qui ad ipsum *diana.*
 veniebant. Qui etiam cum ipso erant fratres, alimoniam *Cap. 52.*

non prius accipiebant, quàm Eucharistiæ Christi communicassent, idque hora diei nona, qua ex iis multi de monte descendebat, & Eucharistia sumpta, rursus ascendebant, contenti spiritali nutrimento vsq; ad aliam nonam. De hoc autem vitæ instituto, eiusque differens exercitiis, dicebat (& quod oportet) siquidem fieri posset, monachos quotidie communicare sacramentis: *Qui enim ab eis se procul amouet, Deus quoque procul ab eo recedit. Qui autem hoc facit assidue, assidue suscipit seruatorem.* Est enim vox salutatis, *Qui manducat carnem meam, & bibit meum sanguinem, in me manet, & ego in eo.* Hoc confert monachis, salutaris passionis commemorationem continenter facientibus, quotidie etiam præparare, vt omni ex parte digni sint qui cœlestia suscipiant sacramenta. At idem in vita abbatis Arsisij ad montem Netriæ, scribit fratres ad Ecclesiam sabbato solum & die dominico venisse solitos. Et ex octo qui ei Ecclesiæ præerant, presbyteris, primum, quandiu viueret, & alium in eadem nullum, obtulisse. Et eodem tempore D. Chrysostomus testatur eos qui tum in eremo sedebant, seu habitabant, semel in anno participasse, fortassis etiã & post duos annos, fortassis quoque adhuc rariùs, vt in tot monachorum myrmecis & examinibus, diuinus ille Maris plures potuerit habere sui similes, qui apud Homerum vicũ, qui tum Neus vocabatur, nonagenarius, cum longo tempore desiderasset videre offerri spiritale & mysticum sacrificium, rogauit inuisentem se Theodoretum Cyrensem, Chrysostomi contemporaneum, & huius rei in sanctorum patrum historia testem, vt diuini doni illi fieret oblatio. Hic verò lubenter parès, sacris vasis ex pago non procul inde afferri iussis, pro altari vsus diaconorum manibus, mysticum, diuinũ, & salutare obtulit sacrificiũ. Ille autè omni spiritali implebatur voluptate, existimans cœlum se videre, dicensque se nunquam tantam concepisse lætitiã. Et his ergo eremitis, verèq; demum monachis in sua solitudine, vt non vbique presbytero defuisse nego, sic vbique adfuisse, id verò pernego. Vnde Basilius in epistola ad Cæsariam patritiam, quam Græce extare vir doctissimus Groperus testis est, ne quis in La-

Ioan. 6.

Cap. 7.

*Homil. 17.
ad Hebr.*

*Monachi
quidam raro commu-
nicantes.*

Cap. 20.

*Manus pro
altari.*

*De Eucha-
ristia lib. 1.
cap. 17,*

tinis quæ extant, eam deesse cauilletur. Omnes, inquit, in
 eremis solitariam vitam agentes, vbi non est sacerdos,
 communionem domi seruantes, à seipsis communicant.
 Addit eundem ex Amphilochio Iconii Episcopo in eius *Cap. 18.*
 vita, quã neq; Latinam vidi, in Italia extare Gesneri in-
 dicat Bibliotheca, precatum Dominũ vt daret ei gratiam
 sapientiam & intellectum sacrificii offerendi, & scriben- *Visio.*
 dæ mysticæ Liturgiæ, viso noctu cū Apostolis Domino,
 propositionem panis in altaris faciente, cūmq; exaudiē-
 te, ac excitante: surgentem ad altare accessisse, celebrasse
 officium, post orationum finem panem exaltasse, cūmq;
 in tres diuisisse partes, quarum vnã cum timore multo *Panis exal-*
 communicauerit, alteram colūbæ aureæ super altare pen- *tatio.*
 denti imposuerit &c. Scripserit hoc Basilius, episcopus ve- *Columbæ*
 an ascetes (nam is episcopatu relicto præ corpusculi de- *Eucharis-*
 bilitate ad eremum reuersus est) non admodũ refert. Et *stica.*
 has enim colūbas, vt ita loquar, Eucharisticas, nihil vetat
 in monasteriis etiã tum fuisse, vt in Ecclesiis. De quibus,
 harũque in Ecclesiis vsu, aliquantò post in V. Synodo
 Constantinopolitano extat hoc testimonium, Querũtur *Actione 1.*
 clerici & monachi Antiocheni contra Seuerũ eius vrbis
 non iam pastore, sed lupum, sic inter cætera, Nec sanctis
 ille pepercit altaribus, neq; sacris vasis, ea conflans, & sui
 similibus erogans. Præsumptum est & hoc ab eodem, o
 beatissimi, Nam columbas aureas & argenteas in formam
 Spiritus sancti super diuina lauacra & altaria appesas, vnã
 cum aliis sibi appropriauit &c. Relegit hanc querimoniã *Actione 5.*
 in VII. Synodo Nicena II. Antonius monachus religio-
 sissimus, ita, Ausus etiam fuit aliud Seuerus, sanctissimi,
 aureas & argenteas columbas in figura sancti Spiritus, su-
 pra diuinos fontes suspensas cum aliis (sacris vtique va-
 sis) abstulit &c. Hic lauacrorum tantũ, non etiam alta-
 rium mentio, Græca consulant (si modò extant) Græ-
 cè periti. Non desunt hodièque in monasteriis huius-
 modi columbarum instar, scriniola, & quidem in hunc
 quem hîc vestigamus, vsu. Quale vidi in monasterio
 seu prioratu conuentuali Vallis Dei, non procul à Se-
 sania in agro Trecenti, non sine Basiliam testimonii re-
 cordatione. Quod autè de monachis diximus, id fit ve-

CXXIII.
paragraph.
ceterum.
Euchari-
stia ad mo-
niales por-
tata.

rissimilius ex Iustiniani constitutione Nouella, quæ super diuersis Ecclesiæ capitulis inscribitur, & inter cætera de Monialibus sic habet, Mulieribus, quemcunque elegerint ipsæ siue presbyterum, siue diaconum, vt sanctam eis communionem deportet, religiosissimus Episcopus sub quo sunt, quasi ductis sortibus attribuito, quem fidei rectæ, & honestæ esse vitæ cognouerit. Quòd si presbyter aut diaconus non sit qui ab ipsis electus est, quem dignum tali ministerio iudicet Episcopus, ordinatione ei imposita, qua dignus esse videbitur, respondendi munerem pro monasterio attribuito. Sic tamen vt neque qui eo modo ad ea quæ pro mulieribus respondenda sunt, electus est, in monasterio commaneat. Hæc ille. Audis Eucharistiam vt ante ad monachos, sic & ad moniales à presbyteris externis aliunde allatam, suo tempore vescendam, & sic asseruatam, vt conuicere est, præsertim cum is minister exterus esse iubeatur, & cum eis moram facere vetetur. Quamquam alibi de monachis & astetriis, illos quidem in quorum monasterio non fuerit Ecclesia, vult sacri ministerij tempore vnâ cum præfule, primoribus eius ac ætate prouectis, illò accedere, eoque impleto omnes ad cœnobium denuo concedere. Et si mulierum monasterium fuerit, duos viros (si haberi possunt) Eunuchos constitui, qui amplissimo testimonio comprobati, tum alia earum negotia gerant, tum ineffabilem eis communionem, cum eius rei erit opportunitas, distribuunt.

Nov. l. II.
Monachi
claustris ad
cõmunionis
exibant.

Eucharistia priuatim & in domo cuique sua ser-
uata & sumpta. Cap. VI.

Euchari-
stia domi
seruata,
sumptaque.

Vit & alia Eucharistiæ non in templis modo aut monasteriis, sed & domi cuique suæ conseruandæ vtendæque ratio, persecutionem vtique tempestas, per quam non liceret Christianis ex more Apostolicæ primitiæque Ecclesiæ ad frangendum communicandumque sanctum panem hunc vnâ conuenire: quamquam & hoc ipsum Apostolorum iam tum tempore, non in Dei tan-